

UCHWAŁA NR XLIII/346/2018
RADY MIEJSKIEJ W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM
z dnia 25 kwietnia 2018 roku

w sprawie przyjęcia „*Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sępólno Krajeńskie*”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „*Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023*” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała nr XXXVIII/305/2017 Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim z dnia 29 listopada 2017 roku w sprawie przyjęcia „*Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sępólno Krajeńskie*”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sępólna Krajeńskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Kazimierz Jagodziński

UZASADNIENIE
Do UCHWAŁY NR XLIII/346/2018
RADY MIEJSKIEJ W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM
z dnia 25 kwietnia 2018 roku

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”. Program Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery przestrzennej, społecznej i gospodarczej. Z kolei działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, a w tworzenie opracowania powinna być włączona społeczność lokalna np. mieszkańców lub lokalnych przedsiębiorców. Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie został opracowany zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r. Projekt w/w uchwały został przedstawiony i zaopiniowany pozytywnie na posiedzeniu Komisji Gospodarki Komunalnej Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Kazimierz Jagodziński

Załącznik do uchwały NR XLIII/346/2018 RADY
MIEJSKIEJ W SĘPÓLNI KRAJEŃSKIM z dnia 25
kwietnia 2018 roku w sprawie przyjęcia „Lokalnego
Programu Rewitalizacji dla Gminy Sępólno Krajeńskie”

Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Sępólno Krajeńskie
ul. T. Kościuszki 11
89-400 Sępólno Krajeńskie

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.
ul. Toruńska 18 C lokal D
80-747 Gdańsk

Gdańsk, 2017

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
1. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	8
2. Uproszczona diagnoza gminy Sępólno Krajeńskie	11
3. Obszar zdegradowany gminy.....	16
3.1 Obszar zdegradowany – miasto.....	19
3.2 Obszar zdegradowany – obszar wiejski.....	23
4. Obszar rewitalizacji	29
4.1 Obszar miejski.....	29
4.2 Obszar wiejski	30
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	36
5.1 Obszar 1: Centrum miasta Sępólno Krajeńskie wraz z okolicami Jeziora Sępoleńskiego 36	
5.2 Obszar 2: Włóścibórz.....	40
5.3 Obszar 3: Jazdrowo	43
6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	46
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.....	53
8. Lista planowanych projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	57
8.1 Główne (podstawowe) projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	57
8.2 Uzupełniające (pozostałe) przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	73
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji.....	77
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	87
10.1 Partycypacja społeczna na etapie diagnozowania i programowania Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	89

10.2	Partycypacja społeczna na późniejszym etapie wdrażania i monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji	98
11.	Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	100
12.	System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	108
13.	System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu rewitalizacji	114
13.1	Monitoring	114
14.	Spis tabel i rysunków.....	123
15.	Załączniki.....	126
15.1	Załącznik 1 – Pierwsze spotkanie konsultacyjne	126
15.2	Załącznik 2 – Drugie spotkanie konsultacyjne.....	127
15.3	Załącznik 3 - Wyniki badania ankietowego	135
15.4	Załącznik 4 – Wyniki badania TDI.....	145
15.5	Załącznik 5.....	148
15.5.1	Wzór ankiety	148
15.5.2	Wzór plakatu/ ulotek.....	156
15.5.3	Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego TDI.....	157
15.5.4	Wzór plakatu na konkurs plastyczny	158
16.	Mapa ewidencyjna	159

Wprowadzenie

Celem opracowania Lokalnego Planu Rewitalizacji jest zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”¹ proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Plan Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery społecznej, jak i sfery przestrzennej, gospodarczej, środowiskowej i technicznej. Z kolei działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, a w tworzenie opracowania powinna być włączona społeczność lokalna np. mieszkańcy lub lokalni przedsiębiorcy. Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie został opracowany zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r i „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” z dnia 18 stycznia 2017 r.

Proces rewitalizacji rozumiany jest jako: „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, czy środowiskowe), integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)².

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2016.

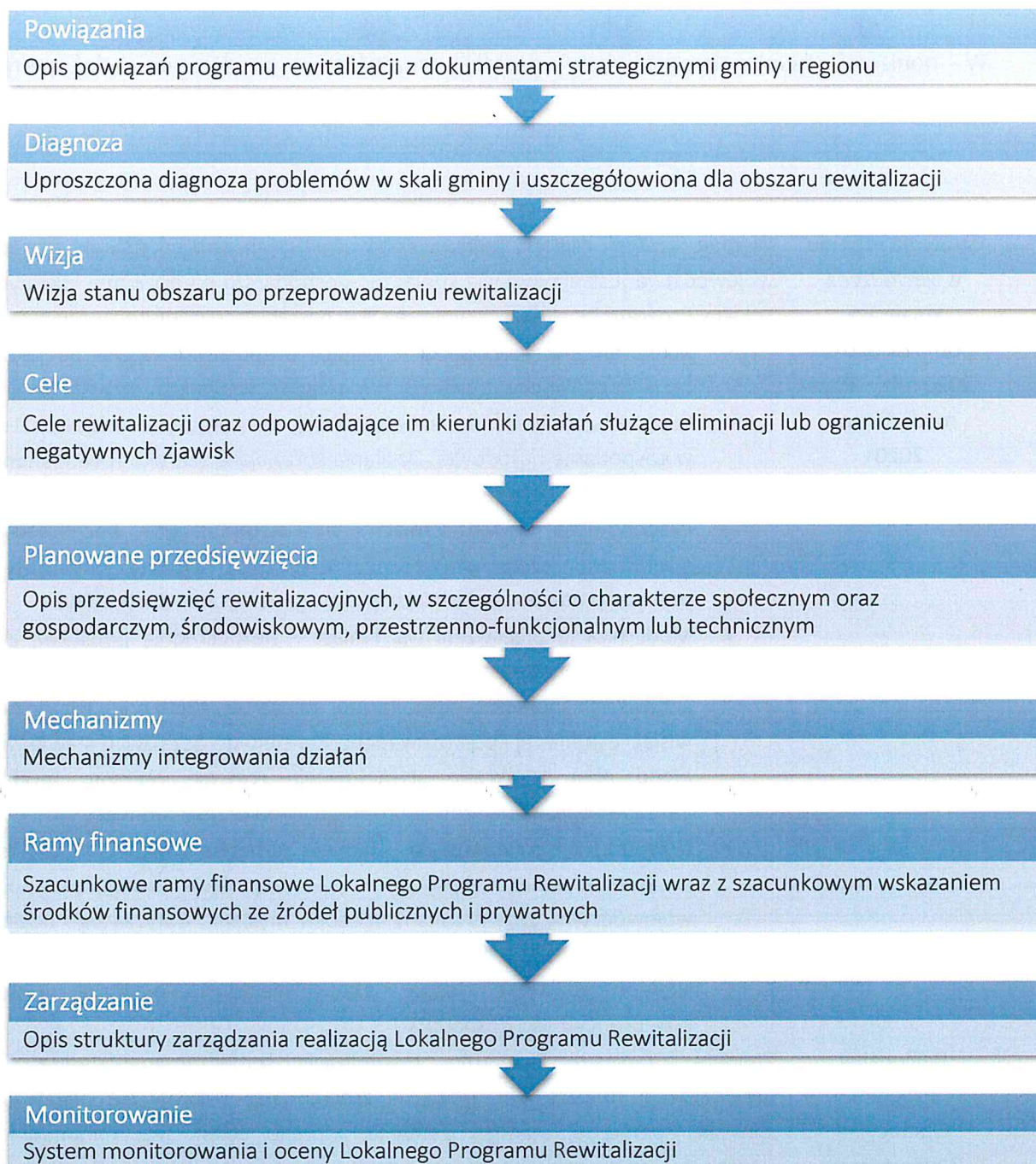
² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2016.

Podczas opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie zastosowano następujący proces planowania strategicznego:

1. Opisanie powiązań i uwzględnienie kompatybilności programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na wyższych poziomach;
2. Diagnozę gospodarczą, przestrzenną, społeczną, środowiskową i kulturową, obejmującą analizę zjawisk;
3. Opisanie i wprowadzenie mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców, innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji. Następnie przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców, w tym: badania ankietowe, wywiady, warsztaty robocze, debaty;
4. Graficzne i opisowe wyznaczenie obszaru rewitalizacji;
5. Zorganizowanie konkursu plastycznego *Sępólno Krajeńskie po rewitalizacji*;
6. Analizę obszarów problemowych, spisanie założeń programowych rewitalizacji i jej celów;
7. Opisanie wizji wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego;
8. Sporządzenie wykazu najważniejszych przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych;
9. Opracowanie szacunkowych ram finansowych programu rewitalizacji;
10. Wypracowanie mechanizmów zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi;
11. Opisanie systemu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji wraz z ramowym harmonogramem, wraz z systemem monitorowania i oceny programu;
12. Przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko, w tym opracowanie wniosku o wydanie opinii dla Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Na poniższym rysunku przedstawiono poszczególne etapy tworzenia planu. W ten sposób zapewniona została kompleksowość i komplementarność działań. Oceniono także możliwości gminy w oparciu o środki finansowe realne do uzyskania.

Rysunek 1 Etapy tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

1. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

W poniższej tabeli przedstawione zostały szczegółowe powiązania z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy i regionu:

Tabela 1. Opis powiązań Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie z dokumentami strategicznymi

Poziom regionalny	
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2020 roku - Plan modernizacji 2020+	<p>Według Strategii regionu jednym z najważniejszych założeń polityki rozwoju województwa jest aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym. Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące priorytety rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurencyjna gospodarka – mający bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców, dochody samorządów wszystkich szczebli (a więc także ich zdolność do inwestowania), rolę i pozycję województwa w gospodarce narodowej. Działania sprzyjające szeroko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu powinny więc być szczególnie eksponowane, a w działaniach nie stymulujących bezpośrednio gospodarki należy poszukiwać i wzmacniać aspekty oddziałujące pośrednio na tworzenie miejsc pracy i generowanie dochodów. • Modernizacja przestrzeni wsi i miast – bezpośrednią podstawą jest dążenie do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej miast uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. • Nowoczesne społeczeństwo – istnieje potrzeba zmiany mentalności w zakresie innego spojrzenia na osiągnięcie konkurencyjności województwa, w tym zmiany sposobu myślenia dotyczącego udziału społeczeństwa w planowaniu rozwoju. Nisk poziom rozwoju społecznego jest jedną z najważniejszych przyczyn niskiej konkurencyjności gospodarki.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	<p>Zgodnie z zapisami Programu, rewitalizacja społeczno-gospodarcza, jak i rewitalizacja fizyczna obszarów, na których skumulowały się negatywne zjawiska społeczne, stanowi działanie, którego celem jest minimalizacja występujących na danych terenach problemów. Lokalny Program Rewitalizacji zgodny jest z:</p> <p>Priorytetem Inwestycyjnym 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich, w ramach którego wsparcie będzie skoncentrowane na podejmowaniu działań zmierzających do ożywienia społeczno-gospodarczego obszarów miejskich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie poprzez aktywizację osób zamieszkujących obszary problemowe oraz poprawę warunków uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i gospodarczym.</p>
Strategia Polityki	Nadrzędnym założeniem Strategii Polityki Społecznej jest utworzenie

Spółecznej
Województwa
Kujawsko-
Pomorskiego do
roku 2020

warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności mieszkańców w życiu społecznym. Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu:

- wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu;
- wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych;
- wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym.

Poziom powiatu

<p>Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Sępoleńskiego 2015</p>	<p>Strategia powiatu wyznacza politykę rozwoju (opierającej się o zasadę zintegrowanego podejścia terytorialnego) wspierającą proces wzmacniania spójności celów i działań rozwojowych widocznych przede wszystkim na poziomie lokalnym. Terytorialna polityka realizowana jest m.in. przez wyznaczenie obszarów funkcjonalno-przestrzennych powiązanych z procesami gospodarczymi, społecznymi i przyrodniczymi. Ma to na celu lepsze wykorzystanie endogenicznych czynników rozwoju obszarów.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w poniższe cele strategiczne: Cel 3 Rozwój i poprawa jakości infrastruktury technicznej. Cel 4 Poprawa jakości świadczonych usług publicznych.</p>
<p>Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka 2014- 2020</p>	<p>Misja Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka 2014-2020 zakłada „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Nasza Krajna i Pałuki” otwarte na aktywnych, realizujących założone cele i budujących silny i zintegrowany kulturowo i gospodarczo region”. Wpisuje się w założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023.</p> <p>Cele ogólne Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Rybackiej, zakładają m.in.:</p> <p>C.1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru LSR. C.2. Odnowa i ochrona ekologiczna potencjału obszaru LSR.</p> <p>Są spójne z Lokalnym Programem Rewitalizacji.</p>
<p>Stowarzyszenie "Nasza Krajna"</p>	<p>Wizją Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA jest „NASZA KRAJNA miejscem harmonijnego rozwoju przy wykorzystaniu i zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych, wykorzystującą aktywność społeczną i nowoczesną infrastrukturę, przyjazną inwestorom”.</p> <p>Wizja Stowarzyszenia wpisuje się w wizję Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>W Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSP) Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA zakłada realizację m.in. celu: Cel II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego, którego cel szczegółowy brzmi „Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców”. Odnosi się on do niskiej aktywności mieszkańców, niedostatecznej oferty zagospodarowania czasu wolnego zwłaszcza dla osób starszych, a także dzieci i młodzieży z niewykorzystanym potencjałem organizacji pozarządowych. Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie jest spójny z wyższym opisanym celem oraz realizuje niniejsze</p>

wskaźniki określone w Lokalnej Strategii Rozwoju:

Wskaźnik produktu:

- liczba szkoleń i innych działań o charakterze edukacyjnym, doradczym, samopomocowym, socjoterapeutycznym,

Wskaźnik rezultatu:

- Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane (określone w LSR), młodzież, turyści, inne.

Poziom lokalny

<p>Strategia Rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2014-2020</p>	<p>Wizją Strategii jest osiągnięcie długookresowych zamierzeń Gminy poprzez realizację priorytetów i celów polityki rozwoju społeczno-gospodarczego.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji nawiązuje do następujących założeń Strategii:</p> <p>Cel strategiczny 1 Rozbudowywać i modernizować infrastrukturą techniczną i społeczną wpływającą na jakość życia mieszkańców, m.in. poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Cel strategiczny 2 Rozbudowywać infrastrukturę zapewniającą możliwość aktywnego odpoczynku i rehabilitacji.</p>
<p>Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest Gminy Sępólno Krajeńskie</p>	<p>„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest Gminy Sępólno Krajeńskie” powstał w związku z realizacją zapisów zawartych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” i zakłada realizację następujących celów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; 2) Minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu; 3) Likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. <p>Lokalny Program Rewitalizacji gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023 jest spójny z wymienionymi celami.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

2. Uproszczona diagnoza gminy Sępólno Krajeńskie

Gmina Sępólno Krajeńskie znajduje się w powiecie sępoleńskim, w północno zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Zajmuje powierzchnię 22 912 ha, w skład której wchodzi 24 sołectwa: Dziechowo, Iłowo, Jazdrowo, Kawle, Komierowo, Lutowo, Lutówko, Niechorz, Piaseczno, Radońsk, Sikorz, Skarpa, Świdwie, Teklanowo, Trzciany, Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Wiśniewa, Wiśniewka, Włóścibórz, Wysoka Krajeńska, Zalesie i Zboże. Główną jednostką jest miasto Sępólno Krajeńskie, położone nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępolna. Miasto pełni funkcje ośrodka administracyjno-usługowego i sportowo-rekreacyjnego.

Sfera społeczna

Gminę Sępólno Krajeńskie w 2015 roku zamieszkiwało 15839 mieszkańców³ - na terenie miasta 9060 osób, a na obszarach wiejskich – 6779 osób. Istotnym problemem występującym na terenie gminy jest wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej. Pomimo, że w latach 2010-2015 zaobserwowano spadek w ich liczbie (2010 – 1836, 2015 – 1071)⁴, to nadal odsetek ten pozostaje stosunkowo wysoki. Osoby korzystające z pomocy społecznej stanowiły w roku 2015 6,76% ogółu społeczeństwa. W roku 2015 powodami przyznania świadczeń pomocy społecznej, zgodnie z danymi uzyskanymi od Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskiej, były: ubóstwo (223 rodzin), niepełnosprawność (150 rodzin) alkoholizm (67 rodzin) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (49 rodzin)⁵. Na terenie gminy liczba gospodarstw domowych będących stałymi beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej, w roku 2015 wyniosła 448⁶. Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił 1 298 126,35 zł zasiłków pomocy społecznej⁷.

WNIOSEK

Nadmierne korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej destabilizuje sytuację społeczno-gospodarczą w gminie oraz jest przyczyną pogłębiania się zjawiska dezintegracji społecznej.

³ Źródło danych: Referat Inwestycji i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskiej (stan na 31.12.2015 r.).

⁴ Źródło danych: Bank Danych Lokalnych, [data dostępu: 16.05.2017 r.].

⁵ Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskiej, (stan na 31.12.2015 r.).

⁶ Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskiej (stan na: 31.12.2015 r.).

⁷ Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskiej (stan na: 31.12.2015 r.).

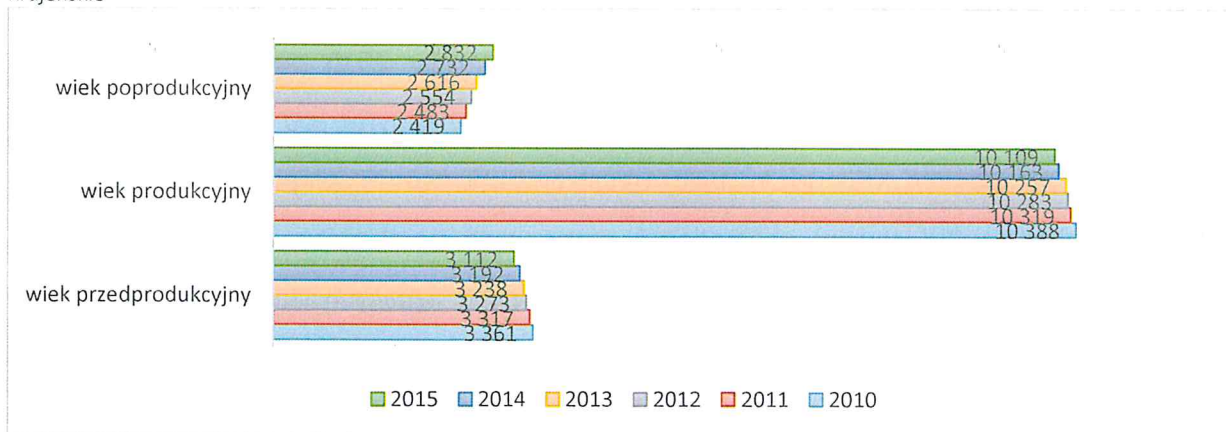
W gminie Sępólno Krajeńskie pod koniec 2015 r. zarejestrowanych było 1115 bezrobotnych⁸. W analizowanym roku udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym w gminie wyniósł 11,25% (zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych – 11,0%) i był wyższy niż w powiecie (10,6%) i województwie (8,2%)⁹.

WNIOSEK

Wysoki udział osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym wpływa naubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia.

Istotnym problemem w sferze społecznej są zmiany jakie dokonują się w strukturze ekonomicznej mieszkańców. Na przestrzeni lat 2010-2015 zwiększyła się liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym¹⁰. W roku 2010 stanowili oni 14,96% mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie. Pięć lat później odsetek wzrósł o 2,68 p.p. i wyniósł 17,64%. Na przestrzeni analizowanych lat spadła liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (o 1,4 p.p.) i produkcyjnym (1,28 p.p.). Szczegółowe dane przedstawia poniższy Wykres 1.

Wykres 1 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2010-2015 w gminie Sępólno Krajeńskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych.

⁸ Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim (stan na: 31.12.2015 r.).

⁹ Źródło danych: Bank Danych Lokalnych, (data dostępu: 06.20.2017 r.).

¹⁰ Źródło danych: Bank Danych Lokalnych, (data dostępu: 16.05.2017 r.).